

DIALOG PRIVIND GĂGĂUZIA

Identificarea soluțiilor comune pentru subiecte comune

Parlamentul a votat în prima lectură un șir de acte normative cu privire la consultări reciproce

La 15 decembrie 2022, în cadrul sesiunii plenare a Parlamentului a fost votată aprobarea unui pachet de modificări a legislației legate de consultările reciproce. Acest pachet a fost discutat și agreeat la 25 octombrie 2022 în cadrul întâlnirii formale a Grupului de lucru parlamentar privind Găgăuzia (GLP).

Potrivit pachetului de modificări, Parlamentul va consulta legislativul din Găgăuzia în privința aspectelor care vizează Autonomia, în procesul de elaborare a legislației. Totodată, pachetul stabilește că UTA Găgăuzia va consulta autoritățile publice centrale pe diferite subiecte.

"Acest mecanism de consultări reciproce reprezintă un pas înainte pentru o implicare mai activă a Găgăuziei în viața politică a Republicii Moldova și pentru îmbunătățirea relațiilor dintre Găgăuzia și autoritățile centrale. În același timp, acesta reprezintă un bun rezultat al dialogului din cadrul Grupului de lucru parlamentar". - a declarat Gheorghe Leiciu, copreședintele al Adunării Populare a Găgăuziei.

Grupul de lucru reprezintă o platformă pentru dialog permanent între Parlamentul Republicii Moldova și Adunarea Populară a Găgăuziei. Întâlnirile regulate ale Grupului de lucru sunt facilitate de CMI - Fundația pentru pace Martti Ahtisaari care oferă expertiză și bunele oficii procesului de dialog, cu suport financiar din partea Suediei.

În această ediție

PARLAMENTUL A VOTAT ÎN PRIMA LECTURĂ UN ȘIR DE ACTE NORMATIVE CU PRIVIRE LA CONSULTĂRI RECIPROCE

MEMBRII GRUPULUI DE LUCRU PRIVIND GĂGĂUZIA ÎȘI ÎMBUNĂTĂȘESC CAPĂCITĂȚILE PE SUBIECTE LEGATE DE AUTONOMIE

LARISA VOLOH A FOST NUMITĂ ÎN FUNCȚIA DE COPREȘEDINTĂ A GRUPULUI DE LUCRU DIN PARTEA PARLAMENTULUI

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI ȘI CEL AL ADUNĂRII POPULARE A GĂGĂUZIEI ÎȘI FORTIFICĂ COOPERAREA RECIPROCĂ

PLATFORMA DE DIALOG FACE BILANȚUL REZULTATELOR OBTINUTE PE PARCURSUL A 7 ANI CU SPRIJINUL CMI

NOUTĂȚI DESPRE GRUPUL DE LUCRU PARLAMENTAR PRIVIND GĂGĂUZIA

Membrii Grupului de lucru privind Găgăuzia își îmbunătățesc capacitățile pe subiecte legate de Autonomie

La 25 octombrie, 2022, membrii Grupului de lucru parlamentar privind Găgăuzia au participat în cadrul unui atelier de consolidare a capacităților privind aspectele politice, juridice și instituționale ale autonomiilor teritoriale. Atelierul a fost organizat de CMI - Fundația pentru pace Martti Ahtisaari, în cooperare cu Eurac Research din Bolzano, Italia.

În cadrul atelierului, experții cheie din cadrul Eurac Research, Elisabeth Alber și Sergiu Constantin, au prezentat practicile internaționale de divizare și transfer a competențelor, aducând exemplul Tirolului de Sud, Țării Bascilor, Țării Galilor și Insulelor Aaland.

Deputații și-au aprofundat cunoștințele privind mecanismele de cooperare, coordonare și soluționare a conflictelor. Aceștia au declarat că informația a fost foarte utilă și că acest cadru general al bunelor practici, din punct de vedere a funcționării altor autonomii, îi va ajuta la stabilirea priorităților și ulterior la implementarea Agendei Grupului.

Experții au declarat că pentru o bună funcționare a aranjamentelor legate de transferul de competențe este necesar suport instituțional, piloni juridici stabili și flexibili și un fundament politic solid.

Larisa Voloh - numită în calitate de copreședintă a Grupului de lucru din partea Parlamentului

La 12 septembrie 2022, Larisa Voloh a fost numită de către Președintele Parlamentului, Igor Grosu, în calitate de copreședinte, din partea Parlamentului, al Grupului de lucru parlamentar privind Găgăuzia.

Doamna Voloh deține o vastă experiență în domeniul administrației publice. În Parlament, Larisa Voloh deține poziția de Președinte al Comisiei pentru administrare publică.

Platforma de dialog oferă o oportunitate pentru dezvoltarea relațiilor armonioase între Chișinău și Comrat. De la lansarea Grupului de lucru au fost adoptate circa 60 de decizii și s-au obținut rezultate remarcabile. În calitatea conferită, voi pune în aplicare toată experiența mea în domeniul administrării și dezvoltării locale, bunei guvernante și coeziunii sociale, pentru ca procesul de dialog să fie constructiv, bazat pe rezultate, încredere și să vină în folosul cetățenilor țării noastre.

NOUTĂȚI DESPRE GRUPUL DE LUCRU PARLAMENTAR PRIVIND GĂGĂUZIA

Secretariatul Parlamentului și cel al Adunării Populare din Găgăuzia își fortifică cooperarea reciprocă

La 24 octombrie, 2022, a avut loc o întâlnire comună dintre Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova și cel al Adunării Populare a Găgăuziei, organizat de CMI - Fundația pentru pace Martti Ahtisaari în cadrul proiectului 'Dialog privind Găgăuzia'. Scopul evenimentului a fost consolidarea competențelor instituționale pentru sprijinirea activității Grupului de lucru parlamentar privind Găgăuzia (GLP).

Experții naționali și internaționali CMI au prezentat participanților principiile generale de cooperare și rolurile secretariatelor în procesul de activitate al GLP. Experții internaționali din cadrul Eurac Research, Bolzano, Italia, au împărtășit experiența Tirolului de Sud precum și practicile internaționale legate de dimensiunea legală a procesului de delimitare a competențelor.

În cadrul evenimentului, participanții au făcut o cartografie a procesului tehnic, identificând soluții de îmbunătățire a procesului de dialog. Secretariatele au discutat, de asemenea, despre elaborarea metodologiilor aferente proceselor tehnice atât la nivel național cât și la cel local.

Membrii secretariatelor au învățat despre mecanismele de cooperare în cadrul autonomiilor și despre instrumentele de bună guvernare. Participanții au convenit să continue să se întâlnească pentru a asigura sustenabilitatea procesului de dialog parlamentar din punct de vedere tehnic și au identificat pașii de colaborare pentru viitor.

“Un secretariat solid cu un mandat bine definit va fi mai capabil să sprijine o funcționare eficientă a platformei de dialog. În acest sens, este importantă instituționalizarea Secretariatului Grupului de lucru”. - a declarat Ion Creanga, șeful Direcției juridice a Parlamentului.

“Pentru a avea rezultate palpabile este necesar să existe un mecanism de soluționare a disputelor în timpul identificării soluțiilor comune, precum și o delimitare clară a rolurilor în cadrul Secretariatului”. - a declarat Ivan Burgudji, consilier pe aspecte politice și legale din cadrul Adunării Populare a Găgăuziei.

NOUTĂȚI DESPRE "DIALOG PRIVIND GĂGĂUZIA "

Platforma de dialog face bilanțul rezultatelor obținute pe parcursul a 7 ani cu sprijinul CMI

Începând cu anul 2015, CMI - Fundația pentru pace Martti Ahtisaari a sprijinit platforma de dialog dintre Chișinău și Comrat, cu finanțare din partea Suediei, prin consolidarea capacităților și promovarea cooperării în cadrul Grupului de lucru parlamentar privind Găgăuzia pentru atingerea unor rezultate concrete. De la momentul creării acestuia, Grupul de lucru parlamentar au lucrat pentru a obține rezultate concrete în beneficiul Autonomiei și a Republicii Moldova.

Decizii și ședințe de lucru

- ✓ Circa 60 de decizii comune
- ✓ 51 de ședințe informale
- ✓ 25 de ședințe formale

Dezvoltare socio-economică

- ✓ Deschiderea Agenției de dezvoltare regională la Comrat (circa 50 de proiecte elaborate)

Dezvoltare regională

- ✓ 1 Plan de acțiune pentru dezvoltarea socio-economică a Găgăuziei 2016-2019 (peste 30 de obiective atinse)
- ✓ Revizuirea formulei de alocare a fondurilor pentru reparația drumurilor
- ➔ Din 2017, s-au alocat din Fondul Rutier pentru reparația drumurilor locale din UTA Găgăuzia circa 250 mii lei

Analize și documente strategice

- ✓ 1 Studiu „Analiza aranjamentelor și a relațiilor instituționale dintre autoritățile centrale și Autonomia Găgăuză”
- ✓ 3 programe strategice în domeniile turism, cultură și educație

Mecanisme pentru consultări

- ✓ Mecanismul privind consultări reciproce
- ✓ Mecanismul de monitorizare a legislației naționale

Clarificarea competențelor

- ✓ 600+ de legi naționale și locale analizate
- ✓ 30 de proiecte de legi propuse pentru modificarea legislației naționale
- ✓ 7 proiecte de legi votate în Parlament

Gagauzia Dialogue

CMI
MARTTI AHTISAARI
PEACE FOUNDATION

„Susținerea dialogului instituționalizat și sustenabil privind Autonomia Găgăuzia” sau „Dialog privind Găgăuzia” este un proiect de trei ani care întrunește reprezentanți ai guvernului, legislatori, experți și alte părți interesate din Chișinău, Comrat și toată Moldova pentru a găsi soluții comune la problemele comune ce țin de Autonomia Găgăuzia.

Proiectul se desfășoară în perioada anilor 2022-2024, fiind implementat de CMI - Fundația pentru pace Martti Ahtisaari și finanțat de Suedia.

Contacte:
str. Columna 131, Chisinau, Moldova
Oficiul CMI – Fundația pentru pace Martti Ahtisaari în Moldova
email: cmi.chisinau@cmi.fi; web: www.gagauzialogue.md

Acest buletin informativ a fost elaborat în cadrul Proiectului „Susținerea dialogului instituționalizat și sustenabil privind Autonomia Găgăuzia”, implementat de CMI – Fundația pentru pace Martti Ahtisaari și finanțat de Suedia. Opiniile exprimate în buletinul informativ aparțin autorilor și nu reprezintă pozițiile CMI sau ale Suediei.